

مدد حقوق

دوره ۶ - شماره ۱۶ - پاییز ۱۴۰۲

اصول رسیدگی به جرایم بورس اوراق بهادار در حقوق ایران

ناصر قاسمی، محمد کمالی

بررسی اعتبار و جایگاه تأمین مالی داوری بین المللی توسط شخص ثالث «تی پی اف» در داوری سرمایه‌گذاری

محمدمهدی اسدی

قتل جنین یا سقط آن؛ از تجربم فقهی تا تجربم قانونی

ناصر عتباتی، حمید مصطفوی، سامان اوجاقلوشهابی

تحلیلی بر قانون بکارگیری سلاح در اصول حقوق کیفری

سید وحدت فخری، سالار صادقی، داود علیزاده

جرائم شناسی سبز و جرم زیستمحیطی؛ جرم شناسی حائز اهمیت در عصر فروپاشی زیست بوم جهانی

سید علیرضا میرکمالی، امین حاجی وند، علی خوش منظر

بررسی دلایل عدم الحق ایران به کتوانسیون برن (از نظر حقوق ادبی و هنری)

سولماز کریمی

تحريم خط لوله نورد استریم ۲ از منظر حقوق بین‌الملل

آرش ملکی

چالش‌های قضایی ارتکاب قتل عمد توسط اتباع افغان و راهکارهای آن

سعید فائدی

درآمدی بر روش مدل سازی توصیف جزایی قاعده‌مند؛ با انطباق رویکرد کلی نسبت به جرائم علیه امنیت (مطالعه موردي جرم محاربه)

امین حاجی وند، پروین عسگری، امین علیزاده

تفصیل حقوق شهروندی در پرتو رعایت اصل کیفی بودن قوانین کیفری

فائز مقبل باعرض، جواد نادری عوج بغزی، احمد رضا امتحانی

نقش رسانه در پیشگیری از جرم

علی زندی راد، عبدالواحد بهمن‌های

نگرش جرم انگارانه به پدیده تراجمنسیتی در پرتو سیستم عدالت کیفری

محمد جوان بخت، علی نورمحمدزاده

وضعيت ثبتی املاک بدون سند در حقوق ایران

امید دوست بین، اکبر غلامی

اعطای آزادی مشروط به زندانیان در حقوق کیفری ایران و فرانسه

زهرا نظری

مشروعیت استناد به دکترین حفاظت از اتباع خارج از قلمرو از منظر حقوق بین‌الملل

امیرعباس کیانی

اصول تحقق امنیت قضایی در نظام کیفری ایران

ایرج مردمی

کنکاشی پیرامون حقوق حیوانات در اسلام، نظام حقوقی ایران و اسناد بین‌المللی

عبدالحکم دیدار

تأثیر و نقش حقوق اساسی در تضمین حقوق شهروندی

مصطفیه خضری

جنایات زیستمحیطی و زیستبوم کشی (اکوساید) در دریا؛ به سوی جرم‌شناسی آبی جدید

امین حاجی وند، علی خوش منظر، صابر سیاری زهان

شناسایی و مقابله با اخبار جعلی

مرجان مرادی، کیان بیگلریگی، سید هادی محمودی

تحلیل ماده ۶ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست؛ چالش‌ها و راهکارها

حسین خزایی

سیاست کیفری جرائم علیه شهروندان توسط نیروهای مسلح (مطالعه تطبیقی در ایران و ایالات متحده امریکا)

یاسر شاکری

Criminological Attitude towards Transgender Phenomenon in Criminal Justice System

Mohammad Javanbakht

PhD student, Department of Criminal Law and Criminology,
Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Gorgan
Branch, Gorgan, Iran (Corresponding Author)

نگرش جرم‌انگارانه به پدیده تراجنسیتی در پرتو سیستم عدالت کیفری

محمد جوان بخت

دانشجوی دکتری، گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشکده علوم انسانی،
دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان، گرگان، ایران (نویسنده مسئول)
javanbakht.lawyer@yahoo.com
<http://orcid.org/0009-0003-2734-3620>

Ali Noormohammazadeh

Master of Criminal Law and Criminology, Faculty of
Humanities, Islamic Azad University, Damghan Branch,
Damghan, Iran

علی نورمحمدزاده

کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد
اسلامی واحد دامغان، دامغان، ایران
lawyerali139@gmail.com

Abstract

It is not always the case that in the process of transitioning from thought to criminal action, a person has free will, but sometimes the culture of the society and the way of dealing with the governing institutions assume the criminality of individuals, and by treating them as criminals and labeling them criminals. People with a special physical and mental state suggests that their physical and mental states are compatible with criminality and deserve legal treatment. In this way, the society assigns him/her a criminal character and considers his /her inherent characteristics to be the natural traits of a criminal. The current research was written based on the descriptive-analytical method and on the basis of documents and library resources, and in this regard, by studying international documents and foreign laws, the collected information was analyzed qualitatively with the purpose of application is placed. In this research, the authors intend to explain the criminalization of transgender phenomenon and similar situations by gathering information from the people who were selected as the target community and in the end, reach the conclusion that the culture that governs the criminal justice system is the basis of crime. It is a phenomenon. Based on this, our argument is that criminologists and criminal law experts should revise and reform the criminal justice system in dealing with gender diversity.

Keywords: Criminology, Criminal Justice, Crime.

همیشه این گونه نیست که در فرآیند گذار از اندیشه به عمل مجرمانه فرد دارای اختیار و اراده آزاد باشد بلکه در برخی مواقع فرهنگ جامعه و نوع برخورد و مواجهه نهادهای حاکم، فرض بر مجرمیت افراد گذاشته و با برخورد مجرم گونه و الصاق برچسب پزهکاری، به افراد دارای وضعیت جسمانی و روانی خاص تلقین می کند که حالات جسمی و روانی او منطبق بر بزهکاری و شایسته برخورد قانونی است. بدین ترتیب، جامعه برای او شخصیت جانی قاتل شده و ویژگی های ذاتی او را حمل بر صفات ظرفی بزهکاری تلقی می کند. پژوهش حاضر بر اساس روش توصیفی-تحلیلی و بر پایه استاد و منابع کتابخانه ای نگاشته شده و در این راستا، با مطالعه استاد بین‌المللی و قوانین خارجی، با هدف کاربردی اطلاعات جمع‌آوری شده به صورت کیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نگارندهان در این پژوهش در صدد آن هستند که جرم‌انگاری پدیده تراجنسیتی و حالات مشابه را با گردآوری اطلاعاتی از افرادی که به عنوان جامعه هدف انتخاب شده‌اند تبیین نموده و در پایان بدنی نتیجه بررسی که فرهنگ حاکم بر سیستم عدالت کیفری، زمینه‌ساز جرم‌انگاری این پدیده می باشد. بر این اساس، استدلال ما این است که جرم‌شناسان و متخصصان حقوق کیفری می بایست به بازخوانی و اصلاح سیستم عدالت کیفری در برخورد با تبعه جنسیتی اقدام نمایند.

واژگان کلیدی: جرم‌شناسی، عدالت کیفری، جرم.

ارجاع:

جوانبخت، محمد؛ نورمحمدزاده، علی؛ (۱۴۰۲)، نگرش جرم‌انگارانه به پدیده تراجنسیتی در پرتو سیستم عدالت کیفری، *تمدن حقوقی*، شماره ۱۶.

Copyrights:

Copyright for this article is retained by the author (s), with publication rights granted to Legal Civilization. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>) , which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

مقدمه

اگرچه بسیاری از دموکراسی‌های لیبرال غربی در سال‌های اخیر قوانین کیفری منع برخی از رفتارهای غیرجنسی و جنسیتی را الغو کرده‌اند، اما اقلیت‌های جنسی و جنسیتی همچنان مجرم محسوب می‌شوند. افراد ترنس و دگرجنس گرا به‌ویژه، در مقایسه با افراد غیردگرجنس گرا، با نرخ بسیار نامتاسبی در زندان به سر می‌برند. بعض ساختاری باعث می‌شود که افراد تراجنسیتی با احتمال بیشتری با سیستم عدالت کیفری مواجه شده و رفتار نامطلوب دریافت کنند. برخورد خشونت‌آمیز اشکال مختلفی دارد، از نمونه‌های مستقیم برخورد تحفیر آمیز پلیس (گرچه غیرخشونت‌آمیز) گرفته تا برخوردهای خشونت‌آمیز کمتر مستقیم اما نه لزوماً کمتر مضر برای تأیید هویت افراد و حمایت از سلامت آن‌ها (Benson, 2020, 1693). از این رو، جرم‌انگاری نه تنها منوعیت رسمی رفتارهای خاص، بلکه خصوصیات جسمانی و روانی‌ای را دربرمی‌گیرد که از طریق آن‌ها انواع خاصی از افراد توسط سیستم عدالت کیفری مورد عتاب و خطاب قرار می‌گیرند، آنگاه این پویایی‌ها روشن می‌سازد که رفتار تراجنسیتی به طور ضمنی جرم‌انگاری می‌شود.

با این حال، سیستم عدالت کیفری و جرم‌شناسانی که آن را مطالعه می‌کنند تا حد زیادی از اهمیت آن، غفلت کرده‌اند، چه برسد به رسیدگی یا اصلاح جرم‌انگاری رفتار تراجنسیتی. تحقیقات مرتبط با جنسیت و اقلیت‌های جنسی در جرم‌شناسی و علوم اجتماعی حاشیه‌ای بوده و باقی مانده است. این موضوع به خصوص برای تحقیقات مرتبط با افراد تراجنسیتی و مسائلی که آن‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد، صدق می‌کند. بدتر از

همه این که دانش جرم‌شناسی در تقویت و مشروعیت بخشیدن به نهادها و اقداماتی که به مردم آسیب می‌رساند، نقش داشته و دارد (Valcore et al,2021,691). با این وجود، تحقیقات رو به رشدی شروع به افشاری این موضوع کرده و تعصبات هنجارگرایانه و غیرقانونی که در سیاست کیفری گنجانده شده و اثرات مخربی را که این سیاست‌ها می‌تواند بر افراد تراجنسیتی وارد کند را آشکار می‌کند. همچنین ادبیاتی رو به رشد پیرامون بزه دیده‌شناسی وجود دارد که نشان می‌دهد افراد تراجنسیتی میزان بیشتری از خشونت بین فردی از جمله سوءاستفاده، آزار و اذیت، خشونت فیزیکی و جنسی، قتل و مداخلات پزشکی ناخواسته را تجربه می‌کنند (Goldenberg,2018,21). این ادبیات همچنین تأکید می‌کند که سیستم عدالت کیفری تمایل دارد خشونت هدایت شده به سمت افراد تراجنسیتی را تشدید کند.

با این حال، چندین شکاف در این ادبیات باید برطرف شود. اول، در حالی که این ادبیات بیش‌های مهمی را در مورد پویایی بزه دیدگی و عدالت‌خواهی برای افراد تراجنسیتی ارائه کرده است، تمرکز کمتری بر تجربیات افراد تراجنسیتی از نگرش جرم‌انگارانه نسبت به آن‌ها شده است. دوم، این ادبیات، به رغم دانش دست اول آن‌ها از اثرات سیستم و ضرورت اخلاقی برای متمرکز کردن دیدگاه‌های شان، به ندرت بر تجربیات خود افراد تراجنسیتی تمرکز کرده است. در حال حاضر، پژوهش‌های موجود عمده‌تاً در حوزه آمریکای شمالی انجام شده است و تحقیقات بسیار کمی در مورد تجربیات افراد تراجنسیتی پیرامون سیستم‌های عدالت کیفری سایر کشورها وجود دارد.

این مقاله با گزارش یافته‌های حاصل از یک پروژه مشارکتی شامل دانشگاهیان، فعالان حقوقی، سازمان‌های اجتماعی و وکلایی که تجربیات افراد تراجنسیتی را با سیستم عدالت کیفری بررسی کرده‌اند، به این شکاف‌ها می‌پردازد.

ادبیات تحقیق

تراجنسیتی در واقع اختلال هویت جنسی است که در آن فرد در هویت شخصی و جنسی خود دچار مشکل خواهد شد. تراجنسیتی در واقع از واژه انگلیسی ترنسکشووال¹ گرفته شده و به اختصار تی اس² گفته می‌شود. در این صورت فردی که شخصیت جنسی او زنانه است، اندام جنسی مردانه دارد و بر عکس آن نیز دیده می‌شود. همین که اندام جنسی با شخصیت جنسی فرد تطابق ندارد، منجر به بی‌قراری جنسی در او

1- Transsexual

2- TS

خواهد شد. در نتیجه تصمیم می‌گیرد تغییر جنسیت دهد تا از این تضاد راحت شود (فرهمند و دانافر، ۱۳۹۶، ۷۴۸). در یک تقسیم‌بندی، زیرگروه‌هایی برای تراجنسيتی‌ها تعریف کرده‌اند که یکی از آن‌ها تراجنسي یا همان ترنسکشوال است. در این تقسیم‌بندی تراجنسيتی‌ها به تراجنسي/ترنسکشوال، دگرجنس‌پوشی/مبدل‌پوشی، جنسیت عجیب، دوجنسی و دوجنسیتی دسته‌بندی می‌شوند. همه این تقسیم‌بندی‌ها در کنار افرادی که هم‌جنس گرا^۳ هستند را در قالب مفهوم دگرباش^۴ قرار می‌دهند. با وجود این که در اصطلاح عام ممکن است از عبارات تراجنسيتی یا ترنس استفاده شود اما به طور دقیق‌تر در میان دسته‌های مختلف، تراجنسيتی‌ها که در بالا ذکر شد، تنها می‌توان دسته ترنسکشوال/تراجنسيتی را دسته‌ای تعریف کرد که تضادی در جنسیت روانی با اندام جنسی خود دارند. به عبارت دیگر، افراد تراجنسيتی به دلیل اختلالات هورمونی تمایلات جنسی متفاوتی نسبت به اندام جنسی خود دارند، ضمن این که ممکن است اندام جنسی که با آن متولد شده‌اند، نیز به طور کامل و صحیح رشد نکرده باشد. این افراد تمایل دارند جنسیت (اندام جنسی) خود را متناسب با تمایلات و خلق و خوی جنسی خود تغییر دهند؛ به بیان ساده اگر فردی اندام جنسی زنانه دارد، اما تمایلات و خلق جنسی مردانه دارد، با استفاده از اقدامات پژوهشکی اندام جنسی خود را به اندام جنسی مردانه تغییر می‌دهد (جواهری و حسین‌زاده، ۱۳۹۱، ۳).

در مقابل افرادی که مشکلات دگرجنس‌پوشی، جنسیت عجیب، دوجنسی یا دوجنسیتی دارند، بیشتر مشکل آن‌ها از حیث روانی و تمایلات جنسیتی است. برای مثال دوجنسیتی‌ها^۵ و دوجنس گراها^۶ رفتارها و تمایلات جنسی دوگانه (هم مردانه و هم زنانه) دارند، در حالی که اندام جنسی آن‌ها ممکن است سالم بوده و مشکلی نداشته باشد. همچنین تفاوت دوجنسیتی و دوجنس گرا در این است که افراد دوجنسیتی هم رفتار جنسی و هم رفتار اجتماعی دوگانه دارند، در حالی که دوجنس گراها تنها رفتار جنسی دوگانه داشته یعنی کشش جنسی و تمایل به آمیزش جنسی با هر دو جنس زن و مرد دارند. مشکل افراد تراجنسيتی در هنگام شکل‌گیری جنین به وجود می‌آید. تراجنسيتی از دیگر دسته‌بندی‌های اختلال‌های هویت جنسی فوق‌الذکر متفاوتند. برای مثال افراد همجنس گرا تنها در یک مورد از عناصر تشکیل‌دهنده جنسیت خود دچار اختلال هستند. آن‌ها فقط واژگونی در جاذبه دارند؛ اما هویت جنسی خودشان را همان جنس بدنی

3- Homosexual

4- LGBT= Lesbian, Gay, Bisexual & Transgender

5- Bisexual

6- Androgyny

خود می‌دانند. اما تراجنسیتی‌ها از این دسته از این حیث متفاوتند که جنس بدنی/اندام جنسی آن‌ها نیز متفاوت با هویت جنسی یا همان تمایلات جنسی‌شان است (کاهانی و شجاعی فخری، ۱۳۸۱، ۳).

افراد تراجنسیتی در مقیاس جهانی تحت فشار هستند. در سراسر جهان، افراد تراجنسیتی نتایج سلامت روانی و عمومی ضعیف‌تری را در مقایسه با جمعیت‌های لزین، همجنس‌گرا و دوجنس‌گرا گزارش می‌کنند. مشکل و تبعیضی که افراد به دلیل زندگی در محیط اجتماعی خصمانه تجربه می‌کنند عمدتاً این کمبودها را توضیح می‌دهد. به عنوان مثال، تحقیقات با افراد تراجنسیتی استرالیایی نشان داده است که فقدان حمایت اجتماعی به طور قابل توجهی با سطوح بالاتر افسردگی ارتباط دارد. بر عکس، تحقیقات بین‌المللی نشان داده‌اند که محیط‌های با پذیرش اجتماعی بهشدت نتایج سلامت را برای افراد تراجنسیتی بهبود می‌بخشند. خشونت علیه افراد تراجنسیتی ناشی از فرهنگ بومی است. افراد تراجنسیتی خشونت ساختاری را به عنوان نتیجه زندگی در یک دنیای اجتماعی تجربه می‌کنند که تا حد زیادی نمی‌تواند آن‌ها را پذیرفته، به شمار آورده یا برای آن‌ها مسکن تأمین نموده و آن‌ها را در طیف وسیعی از حوزه‌ها، از جمله سلامت، کار، مسکن، و همان‌طور که در اینجا به آن می‌پردازیم، سیستم عدالت کیفری آسیب‌پذیر می‌کند.

افراد تراجنسیتی همچنین نرخ بالایی از خشونت و تبعیض بین فردی را در زمینه‌های مختلف از جمله محیط‌های آموزشی و اشتغال، فضاهای عمومی (مانند دستشویی‌ها)، محیط‌های بهداشتی و خانگی تجربه می‌کنند (Griner et al, 2020, 5709). به عنوان مثال، تحقیقات در انگلستان نشان داده است که افراد تراجنسیتی نسبت به جمعیت عمومی احتمال بیشتری برای تجربه آزار کلامی، خشونت فیزیکی و آزار جنسی با تعjaوز دارند. به طور مشابه، پژوهشگران در ایالات متحده امریکا نشان داده‌اند که افراد جوان تراجنسیتی در معرض خطر بیشتر قربانی جنسی شدن و درگیر شدن در رفتارهای جنسی پرخطر هستند. با این حال، گزارش رسمی خشونت علیه افراد تراجنسیتی در مقایسه با میزان خشونتی که افراد تراجنسیتی در هنگام بررسی گزارش می‌دهند، پایین است. به عنوان مثال، محققان نشان داده‌اند که افراد تراجنسیتی در سطح جهان نرخ بالای قربانی شدن را تجربه می‌کنند، با این حال روش‌های رسمی برای ردیابی و پاسخ به خشونت دگر جنس‌گرایانه به طرز چشم‌گیری وسعت مشکل را دست کم می‌گیرند (مایر و رابرسون، ۱۳۹۵، ۳۷).

سیستم عدالت کیفری، محیطی است که در آن افراد تراجنسیتی خشونت بین فردی و ساختاری شدیدی را تجربه می‌کنند. از نظر تاریخی، دموکراسی‌های لیبرال غربی رفتارهای جنسی همجنس‌گرایانه و رفتارهای غیرمتجانس جنسیتی را جرم‌انگاری کرده‌اند و به کسانی که درگیر چنین رفتارهایی هستند

بهشدت واکنش نشان داده‌اند. بر این اساس، پلیس و دیگر عوامل قانونی چندین دهه است که رابطه خصم‌نامه‌ای با افراد دگرباش دارند. این رابطه اشکال آشکار و صریح پرخاشگری و خصوصت را نشان داده است، مانند مواردی که افسران پلیس در آن‌ها ورود کرده و افراد تراجنسیتی به دام افتاده، مورد آزار و اذیت قرار گرفته‌اند، یا در برخی موارد طی مصوباتی استفاده ناموجه از زور علیه افراد دگرباش را تصویب کرده‌اند،^۷ یا حملات ناموجهی به مکان‌های افراد دگرباش انجام داده‌اند. با این حال، همچنین تحقیقات، شیوه‌های رفتاری نهان و آشکار پلیس که با اصطلاحات عمومی همجنس‌گرایی یا تمایلات غیرجنسیتی به عنوان سوء‌ظن، ریسک، یا دلالت بر جرم و جنایت، با آن‌ها بخورد می‌شود را نشان داده است (Dario et al,2020,894). هر دو حالت تبعیض باعث می‌شود که افراد دگرباش تمایل کمتری به مراجعه به سیستم عدالت کیفری داشته باشند، که در تعاقب آن آسیب‌پذیرتر شوند و بیشتر به دام آن بیافتد. این‌ها برخی از دلایلی هستند که جرم‌شناسان استدلال کرده‌اند که سیستم عدالت کیفری از جمله نهادهای اصلی در گیر در ساخت افراد دگرباش به عنوان افراد منحرف/بزهکار بوده و همچنان با آن‌ها رفتار می‌کنند.

نرخ نامتناسبی که در آن افراد تراجنسیتی در سطح جهانی زندانی می‌شوند، یکی از ابعاد خشونت ساختاری است که سیستم‌های عدالت کیفری علیه آن‌ها مرتکب می‌شوند (Van Hout et al,2020,273). برای مثال، در ایالات متحده امریکا، تقریباً از هر شش نفر تراجنسیتی، یک نفر تراجنسیتی در مقطعی از زندگی خود زندانی شده است و این میزان هنوز هم برای افراد تراجنسیتی از زنان رنگین‌پوست و دگرجنس‌گرا بیشتر است. علاوه بر این، حجم قابل توجهی از تحقیقات نشان داده است که حبس، افراد تراجنسیتی را به‌ویژه در برابر خشونت بین فردی سایر زندانیان و مقامات زندان آسیب‌پذیر می‌کند (Hereth,2021,468). همان‌طور که گفتیم، این نرخ‌های نامتناسب حبس، ناشی از تبعیضی است که افراد تراجنسیتی از اجرای قانون و عوامل سیستماتیکی که افراد تراجنسیتی را نسبت به آن آسیب‌پذیرتر و با احتمال بیشتری با نهادهای کیفری مواجه می‌کند، تجربه می‌کنند. به عنوان مثال، موانع ساختاری و اقتصادی باعث می‌شود که افراد تراجنسیتی بیشتر در کارهای جنسی به کار گرفته شوند و آن‌ها را بیشتر در معرض سوء‌رفتار قرار می‌دهد، تا جاییم خشونت‌آمیز یا مواجهه با پلیس. نرخ بالای بی‌خانمانی در میان جمعیت‌های تراجنسیتی نیز زندانی شدن نامتناسب آن‌ها را تسهیل می‌کند. بسیاری از افراد تراجنسیتی در

7- Initialism of lesbian, gay, bisexual, transgender/transsexual, intersex and queer/questioning

دوران جوانی به دلیل عدم تطابق جنسیتی از خانه‌های خود اخراج، طرد شده یا فرار می‌کنند (Dempsey et al,2020,524). در این زمینه، بسیاری از جوانان دگرباش وارد چرخه سیستم عدالت کیفری می‌شوند و مجبور می‌شوند به روش‌های غیرقانونی تأمین معاش مانند دزدی، شرکت در قاچاق مواد مخدر یا کار جنسی غیرقانونی روی آورند. تجربه‌های مختلف دیگر، مانند سوءاستفاده از کودکان و مصرف مواد مخدر، نیز ممکن است به تعامل با سیستم‌های عدالت کیفری منجر شود و آسیب‌پذیری افراد تراجنسیتی در این سیستم‌ها را از طریق سطوح بالای افسردگی، سوءصرف مواد و ایده خودکشی افزایش دهد.

با وجود این ادبیات بین‌المللی رو به رشد، اطلاعات بسیار کمی در مورد تجربیات افراد تراجنسیتی با سیستم عدالت کیفری وجود دارد. با این حال، تحقیقات موجود نشان می‌دهد که تجربیات تراجنسیتی معمولاً با رویه‌های بین‌المللی هم سو است. به عنوان مثال، افراد تراجنسیتی گزارش داده‌اند که از نظر تاریخی و تا به امروز شاهد انگذتنی و تبعیض قابل توجهی از سوی پلیس بوده‌اند. این تجربیات باعث می‌شود که افراد تراجنسیتی انتظار تعاملات نامطلوب با پلیس را داشته باشند و در نتیجه احتمال کمتری وجود دارد که داوطلبانه به پلیس مراجعه نمایند (Dwyer et al,2020,261). علاوه بر این، هنگامی که فرد تراجنسیتی با پلیس تماس می‌گیرد، پلیس تمایل به همگن‌سازی و تغییر جنسیت جرایم دارد. نظرسنجی از افراد دگرباش از این یافته‌ها حمایت کرده است و نشان می‌دهد که افراد دگرباش و به خصوص تراجنسیتی، بیشتر از مردم عادی با برخوردهای خصم‌مانه مواجه شده‌اند (Hill et al,2021,16). به عنوان مثال، گزارش جمعیت ترنزنسیشن^۸ نشان داد که حدود هجده درصد از افراد تراجنسیتی مورد بررسی، تبعیض پلیس را تجربه کرده‌اند. علاوه بر این، حدود سی و پنج درصد از افراد مورد بررسی که جرم را به پلیس گزارش داده بودند، احساس کردند که پلیس در طول این تعامل با آن‌ها شایسته و محترمانه رفتار نکرده است. تخمین تعداد افراد زندانی تراجنسیتی دشوار است؛ زیرا این داده‌ها به طور معمول ثبت نمی‌شوند و سیاست‌های مربوط به مدیریت زندانیان تراجنسیتی متفاوت است و گاه به طور کلی نادیده گرفته می‌شود.

با این حال، برخی تحقیقات بر روی زندانیان تراجنسیتی در سطح بین‌المللی انجام شده است که عمدها بر روی زنان تراجنسیتی متمرکز است. این تحقیقات نشان داده‌اند که زنان تراجنسیتی هنگامی که در زندان‌های مردان قرار می‌گیرند، در معرض خطر خشوت و تجاوز جنسی هستند (Wilson et al,2017,384). تحقیقات بیشتری در مورد تجربیات تراجنسیتی پیرامون سیستم عدالت کیفری مورد نیاز

است. دانش جامع‌تر در مورد تجربیات افراد تراجنسیتی در سیستم عدالت کیفری برای شناسایی چگونگی و چرایی دریافت رفتارهای نامطلوب از سیستم و اطلاع از توسعه استراتژی‌های حمایتی و اصلاحی در جهت بهبود این رفتارهای نامطلوب ضروری است.

شرکت کنندگان

ما طی بررسی اطلاعات حاصل از مطالعات منابع در دسترس، در مجموع پاسخ چهل و دو شرکت کننده را انتخاب کردیم. شرکت کنندگان شامل هفده نفر از افراد هجدۀ تا شصت و چهار ساله تراجنسیتی بودند که همه آن‌ها نشان دادند که تجربه‌ای در تعامل با سیستم عدالت کیفری داشته‌اند. از میان شرکت کنندگان خنثای مشکل، خنثای روانی و یا خنثای غیرمشکل شناخته شدند. با این حال، برخی از شرکت کنندگان از ییش از یکی از این عناوین برای توصیف خود استفاده کردند، برای مثال، خود را به عنوان یک زن ترنس و جنسیت‌گرا توصیف کردند. شرکت کنندگان همچنین شامل بیست و پنج و کیل بیست و پنج تا هشتاد و چهار ساله بودند که همه آن‌ها گزارش دادند که حداقل یک موکل تراجنسیتی در سیستم عدالت کیفری داشته‌اند. نه نفر (سی و هفت و نیم درصد) از شرکت کنندگان در این گروه در بدو تولد مرد بودند، در حالی که پانزده نفر (شصت و دو و نیم درصد) در بدو تولد جنسیت زن برای شان اختصاص داده شده بود و یکی از آن‌ها این اطلاعات را فاش نکرد. هویت‌های جنسیتی آن‌ها متنوع بود و هفت نفر (بیست و هشت درصد) به عنوان جنسیت‌های ترنس و یا دگرجنس‌گرا شناخته می‌شدند. گرایش‌های جنسی آن‌ها نیز متفاوت بود و ده نفر (چهل درصد) به عنوان دگرجنس‌گرا، ده نفر (چهل درصد) به عنوان دوجنس‌گرا، سه نفر (دوازده درصد) به عنوان همجنس‌گرا، لزین یا همجنس‌گرا و دو نفر (هشت درصد) به عنوان خنثای مشکل شناخته می‌شدند.

با توجه به این که اندازه نمونه ما متوسط است، در تعیین بر اساس یافته‌های خود نیز احتیاط می‌کنیم. با این حال، این نمونه به چند دلیل، بیش‌های ارزشمندی را فراهم می‌کند. اول، نمونه ما نسبت به جمعیت شرکت کننده ما کوچک است. آمار دقیق تعداد افراد تراجنسیتی در جمعیت عمومی به دلایل مختلف وجود ندارد و به دست آوردن آن نیز به راحتی میسر نخواهد بود و هیچ اطلاعاتی در مورد تعداد افرادی که با سیستم عدالت کیفری تماس داشته‌اند یا زندانی هستند، وجود ندارد. با این حال، با توجه به این که افراد تراجنسیتی جمعیت نسبتاً کمی را تشکیل می‌دهند، می‌توان نتیجه گرفت که تعداد وکلایی که با

موکلان تراجنسیتی کار کرده‌اند نیز احتمالاً کم خواهد بود. دوم، یک نمونه متوسط (اما با این وجود، ارزشمند) در تحقیقات مربوط به جمیعت‌های به حاشیه رانده شده و «سخت‌گیر» مانند افراد تراجنسیتی انتظار می‌رود. سوم، هدف ما اکتشافی است نه جامع. با توجه به کمترین تحقیقات در این حوزه، ما این پژوهه را به عنوان یک تمرین هدف‌گذاری و دستور کار می‌بینیم. ما امیدواریم که این پژوهه الهام‌بخش تحقیقات بزرگ‌تر در مورد تجربیات افراد تراجنسیتی در مواجهه با سیستم عدالت کیفری باشد.

جامعه هدف

ما در پرسشنامه‌های تنظیمی دو نوع نظرسنجی طراحی کردیم که یک نظرسنجی برای افراد تراجنسیتی که تجربه تماس با سیستم عدالت کیفری را داشتند طراحی و ارائه شد. نظرسنجی دوم برای ثبت تجربیات وکلا به نمایندگی از سوی مراجعان (موکلان) تراجنسیتی و کمک به آن‌ها در هدایت این سیستم انجام شده است. بررسی ما برای افراد تراجنسیتی شامل هفت پرسش بود که به اطلاعات دموگرافیک (شامل سوالات مربوط به هویت جنسیتی)، ساختارهای حمایت اجتماعی، تجربیات مربوط به پلیس، تجربیات مربوط به دادگاه، تجربیات مربوط به وکلا (متخصصان حقوقی)، تجربیات مربوط به زندان و تجربیات مربوط با قربانیان جرم، مربوط می‌شد. نظرسنجی ما برای وکلا نیز شامل هفت دسته سوالات مرتبط با اطلاعات دموگرافیک (شامل سوالات مربوط به هویت جنسیتی)، نگرش‌های حرفة و کالت نسبت به افراد تراجنسیتی، تجارب کار با مشتریان تراجنسیتی، دانش در مورد تجربیات مشتریان تراجنسیتی در بازداشت، تجارب مربوط به دادگاه‌ها، تجارب دسترسی به خدمات و تجارب دسترسی به برنامه‌های آموزشی مرتبط به تراجنسیتی بود. هر دسته در هر دو نظرسنجی شامل ترکیبی از سوالات مقیاس لیکرت^۹ و سوالاتی بود که به دنبال پاسخ‌های نوشتاری کوتاه بودند.

نظرسنجی ما بین یکم مهر ماه تا سی ام بهمن ماه ۱۴۰۱ باز بود. ما شرکت کنندگان تراجنسیتی را به صورت آنلاین از طریق پلتفرم‌های اجتماعی دعوت کردیم و نظرسنجی‌های خود را از طریق شبکه‌های اجتماعی توزیع کردیم. علاوه بر این، ما از طریق نمایندگان قانونی آن‌ها و سازمان‌هایی که از افراد تراجنسیتی در بازداشت حمایت می‌کنند، به مشتریان تراجنسیتی رسیدیم. ما همچنین وکلا را از طریق

^۹- مقیاس لیکرت یا طیف لیکرت (Likert Scale) به نوع سوالی گفته می‌شود که از پاسخ‌دهنده‌ها طی چند گزینه می‌خواهیم پاسخ سوال را مشخص کنند.

رسانه‌های اجتماعی، از طریق تبلیغات شفاهی و از طریق شرکت‌ها و سازمان‌های حقوقی که لینک‌های نظرسنجی آنلاین را از طریق کارمندان و شبکه‌های خود توزیع می‌کردند، دعویت کردیم. پژوهشگران برای توزیع مطالب پژوهش برای شرکت کنندگان بالقوه بسیار مهم بودند. به عنوان یک پژوهه تحقیقاتی مشترک بین دانشگاهیان، متخصصان و سازمان‌های مدافعان اجتماعی، پژوهشگران با فعالان عدالت کیفری و سازمان‌های مدافعان ارتباط داشتند که می‌توانستند با جزئیات به هدف پژوهه نزدیک شوند.

۱- یافته‌ها و بحث: نظرسنجی با افراد ترنس و تراجنسيتی

افراد تراجنسيتی در بررسی ما گزارش دادند که طیف وسیعی از تعاملات با سیستم عدالت کیفری را تجربه کرده‌اند، از جمله حضور در دادگاه به عنوان یک متهم یا شاهد، دستگیر شدن توسط پلیس، متهم شدن به جرم، بازداشت شدن در بازداشتگاه و محکوم شدن به حبس یا محکومیت غیرقانونی. غالب شرکت کنندگان بیش از یکی از این تعاملات را تجربه کرده بودند. علاوه بر این، بسیاری از شرکت کنندگانی که به ارتکاب جرم متهم شده بودند نیز قربانی جرم شده بودند. در ادامه، آنچه را که شرکت کنندگان در مورد هر یک از این نوع برخوردها با سیستم عدالت کیفری به ما گفتند، شرح می‌دهیم.

۱-۱- تجربیات با پلیس

در حالی که حجم نمونه شرکت کنندگان در نظرسنجی که تعاملات با پلیس را گزارش کرده بودند، اندک بود، تجربیات آن‌ها با تحقیقات موجود که در سطح بین‌المللی انجام شده بود، همخوانی داشت. شرکت کنندگان پلیس را دارای دانش بسیار کمی در مورد افراد یا مسائل تراجنسيتی می‌دانستند و اشاره می‌کردند که پلیس ممکن است فاقد آموزش یا منابع برای تعامل مناسب با شهروندان تراجنسيتی باشد. یکی از شرکت کنندگان پیشنهاد کرد که پلیس باید در گروه‌های حمایتی برای افراد تراجنسيتی شرکت کند تا به عادی‌سازی تماس و بهبود تعاملات آن‌ها با ایشان کمک شود.

افراد تراجنسيتی همچنین مذکور شدند که در درجه اول تجربه‌های نامطلوبی با پلیس داشته‌اند. چهار نفر از پنج شرکت کننده احساس می‌کردند که پلیس بر اساس هویت جنسیتی آن‌ها با بی‌احترامی برخورد کرده است و چهار شرکت کننده اذعان داشتند که پلیس هرگز از ضمایر خطابی صحیح آن‌ها استفاده نکرده است. سه شرکت کننده تجربیات خود با پلیس را بسیار منفی ارزیابی کردند و شرکت کنندگان در مجموع از افشاگری هویت جنسیتی خود به پلیس بسیار ناراحت بودند. یکی از شرکت کنندگان نوشته است

که برخی از پلیس‌ها فکر می‌کنند که من به خاطر نحوه لباس پوشیدن مشکل دارم یا دردرس درست می‌کنم. علاوه بر این، افراد تراجنسیتی گزارش کردند اعتماد چندانی به پلیس ندارند. همان‌طور که یکی از شرکت کنندگان اظهار داشت: شما همه پلیس‌ها! هر گز مورد اعتماد نیستند؛ زیرا از موقعیت، اعتماد و قدرت خود سوءاستفاده می‌کنید.

۱-۲- تجربیات در دادگاه

افراد تراجنسیتی تجربه‌های متفاوتی را در دادگاه گزارش کردند. شرکت کنندگان تراجنسیتی اغلب مطمئن نبودند که آیا قاضی بر اساس هویت جنسیتی آن‌ها با ایشان رفتار بدتری داشته است یا خیر. به عنوان مثال، آن‌ها گزارش دادند که قضات در استفاده از ضمایر صحیح خود متناقض هستند. با این حال، از هر پنج شرکت کننده، سه نفر احساس می‌کردند که در دادگاه تا حدی با آن‌ها بی‌احترامی شده است. همه شرکت کنندگان از ارائه هویت جنسیتی خود به صورت معتبر در دادگاه ناراحت بودند و بیشتر آن‌ها از افشاری هویت جنسیتی خود ناراحت و نگران بودند. یکی از شرکت کنندگان با اشاره به اهمیت این نکه پیشنهاد کرد که قضات و دادرسان به این نکه توجه داشته باشند که افراد تراجنسیتی بدون ایراد تحقیر و تخطی از قضاوت‌های اشتباه و عدم درک، از تجربیات آسیب‌زای زیادی رنج می‌برند. یکی دیگر از شرکت کنندگان یکی از برخوردهای بسیار منفی را در دادگاه توصیف کرد و نوشت: «یک بار مجبور شدم خودم به تنهایی در جلسه دادگاه حضور یابم، چون نمی‌توانستم وکیلی برای خودم انتخاب کنم [و] آن‌ها در اتاق دادگاه نشسته بودند و به من می‌خندیدند... من هیچ وقت در عمرم تا این حد احساس تحقیر و نومیدی نمی‌کردم که چنین تبعیضی را از سوی افراد به اصطلاح حرفه‌ای تجربه کرده بودم».

۱-۳- تجربیات با وکلا

پاسخ‌های نظرسنجی در رابطه با تجربیات افراد تراجنسیتی در برخورد با وکلا نیز متفاوت بود. نیمی از شرکت کنندگان گفتند که وکلا با آن‌ها محترمانه برخورد کرده‌اند، اما نیمی دیگر اظهار داشتند که وکلا با آن‌ها تا حدی یا بسیار بی‌احترامی کرده‌اند. شرکت کنندگان همچنین بر اساس هویت جنسیتی خود به دو دسته تقسیم شده بودند، برخی احساس می‌کردند که هویت جنسیتی آن‌ها به طور قطعی مشخص نیست، برخی احساس می‌کردند که هویت جنسیتی آن‌ها قطعاً یک عامل نیست و برخی دیگر احساس عدم اطمینان می‌کردند. گزارش شده است که وکلا حداقل گاهی اوقات از ضمایر صحیح افراد استفاده می‌کنند، اما تنها

دو نفر از پنج شرکت کنندگان گزارش دادند که وکلا از ضمایر صحیح متناسب استفاده می‌کنند. شرکت کنندگان، وکلا را عموماً در مورد نوع جنسیتی آگاه می‌دانستند. با این حال، پاسخ‌های مکتوب، زمینه‌های بهبود را به تفصیل شرح داده است. یکی از شرکت کنندگان وکلا را تشویق کرد تا به مردم بگویند که چگونه می‌خواهید با احترام و حفظ حریم خصوصی رفتار کنید. یکی دیگر از شرکت کنندگان از وکلا خواست تا فعالانه‌تر با موکلان خود تعامل داشته باشند و نوشت که آن‌ها با کنجدکاوی بیشتری سوالاتی در این مورد با فرد مطرح می‌کنند تا درک بیشتری به دست آورند. این دعوت شرکت کنندگان از وکلابرا برای پرسیدن سوالات بیشتر از افراد تراجنسیتی باید در یک زمینه وسیع‌تر درک و مطالعه شود که در آن افراد تراجنسیتی اغلب در معرض اشکال تحریر کنندگان کنجدکاوی قرار دارند. یازده نفر (شصت و پنج درصد) از هفده شرکت کنندگان تراجنسیتی پرسش‌های شخصی نامناسب را از جمله تجربه‌های نامطلوبی دانست که با آن مواجه شده بودند. علاوه بر این، یازده نفر (چهل و چهار درصد) از بیست و پنج متخصص حقوقی که ما بررسی کردیم نیز گزارش دادند که شاهد قرار گرفتن افراد تراجنسیتی در معرض سوالات شخصی نامناسب در فرآیند کیفری بودند. این یافته‌ها در کنار هم نشان می‌دهند که کنجدکاوی محترمانه در مورد موضوعات مرتبط، که به طور صریح در منافع افراد تراجنسیتی پیش می‌رود، به احتمال زیاد مفیدتر از کنجدکاوی نامحترمانه است.

۱-۴- تجربیات زندان

شرکت کنندگان تراجنسیتی، متفق القول تجربیات نامطلوبی را در زندان خاطرنشان کردند و هیچ یک از آن‌ها تجربه‌های مشتبی با کارکنان زندان نداشتند. همه شرکت کنندگان در این نظرسنجی ابراز داشتند که احساس می‌کردند که کارکنان زندان به دلیل هویت جنسیتی‌شان با آن‌ها رفتار بدتری داشته‌اند و بیشتر شرکت کنندگان گفتند که تجربیات آن‌ها با کارکنان زندان تا حدودی یا بسیار منفی بوده است. آن‌ها همچنین نیاز به گروه‌های حمایتی، دسترسی به تسهیلات زندان ترجیحی، هورمون درمانی و لباس‌هایی که هویت جنسیتی آن‌ها را بیان می‌کرد، ابراز کردند. البته در حالی که برخی از شرکت کنندگان در تسهیلاتی همسو با هویت جنسیتی خود اسکان داده شده بودند، به همان اندازه که بسیاری از آن‌ها فاقد ثبات در اسکان زندانیان تراجنسیتی بودند.

تجربه‌ها با دیگر زندانیان کمی متفاوت‌تر بود. اغلب شرکت کنندگان از افسای هویت جنسیتی خود برای دیگر زندانیان احساس ناراحتی می‌کردند و از تجربه‌ای احترامی، بعضی یا رفتار بدتر بر اساس

هویت جنسیتی خود اظهار نگرانی و تأسف می‌کردند. زندانیان تراجنسیتی آزار و اذیت جنسی از سوی دیگر زندانیان و زورگویی از سوی زندانیان و کارکنان زندان را گزارش کردند. یکی از شرکت‌کنندگان نوشت: «من هر روز مورد آزار و اذیت جنسی قرار می‌گیرم و همچنان در زندانی مشکل از مجرمان جنسی و مرتکبان خشونت خانگی و یا زن‌سیستان و جنسیت‌گرایان هستم». این در حالی است که آین‌نامه اجرایی سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مصوب ۱۴۰۰/۰۳/۲۸ با اصلاحات ۱۴۰۰/۱۱/۰۶ در مواد مختلفی از جمله؛ ماده‌های ۲، ۴۷، ۳۶ و ۲۸۴ به لزوم تعیین جنسیت فرد بازداشتی و زندانی و همچنین بررسی ناسازگاری‌ها و ناهنجاری‌های روانی فرد و شناسایی مبتلایان به اختلاف هویت جنسی افراد ضمن تشکیل پرونده رفتاری تأکید نموده است.

۱-۵- تجربیات به عنوان بزه دیده

هفت شرکت‌کننده در نظرسنجی، قربانی جنایتی شدند که هویت جنسیتی آن‌ها یکی از عوامل آن بود. رایج‌ترین تجربه به عنوان قربانی جنایت، تجاوز جنسی (هشتاد و پنج درصد از شرکت‌کنندگان) و پس از آن حمله فیزیکی (هفتاد و یک درصد)، حس تنفس (پنجاه و هفت درصد)، و خشونت خانوادگی یا دوستانه شریک زندگی (چهل و سه درصد) بود. برخی از شرکت‌کنندگان توضیحاتی در مورد چگونگی جنسیت خود ارائه کردند. به عنوان مثال یکی از آن‌ها که اعلام کرد توسط فردی که شیشه ماشین را شکسته و پنج بار به صورتم مشت زده و مورد آزار و اذیت قرار گرفته است، باور داشت که این اتفاق به این دلیل رخ داده است که فرد مجرم متوجه شده بود که من متفاوت به نظر می‌رسم.

شرکت‌کنندگان گزارش دادند که در گزارش جرایم به پلیس مردد هستند. تنها دو نفر از هفت نفر (بیست و نه درصد) شرکت‌کنندگان جرایم علیه خود را به پلیس گزارش کرده بودند. به فساد پلیس، زورگویی، سهل‌انگاری، بی‌تفاوتی و امتناع از جدی گرفتن موقعیت‌ها، به عنوان عوامل مؤثر در عدم گزارش خود اشاره کردند. در برخی موارد، آن‌ها تلاش کردند که گزارش دهنند اما از اداره پلیس اخراج شدند، با آن‌ها بی‌اعتنایی یا بی‌احترامی شد، یا از کمک به آن‌ها امتناع کردند. به عنوان مثال، یکی از شرکت‌کنندگان نوشت که پلیس با بی‌تفاوتی به گزارش آن‌ها پاسخ داد و اشاره کرد که آن‌ها از مداخله جدی در این وضعیت معذور هستند. یکی دیگر از شرکت‌کنندگان در این تحقیق گفت: من به عنوان یک قربانی جرم مجبور شدم به عنوان یک مجرم به نظر برسم و به دلیل وضعیت جنسیتی‌ام خشونت زیادی را از سوی پلیس تجربه کردم. این شرکت‌کنندگان تجربه‌های مشابهی را هنگام حضور در دادگاه به عنوان

قربانی جرم گزارش کردند. چهل درصد از این هفت شرکت کننده اظهار داشتند که با آنها بسیار بی احترامی شده است. یکی از شرکت کننده‌گان گفت: «هیچ کاری انجام نشده است. احساس می‌کنم به حال خود رها شده‌ام و تنها هستم. من بدترین رفatarها را از پلیس، و کلا و دادگاه‌ها دیده‌ام چون تا به حال بدترین‌ها را تجربه کرده‌ام و همیشه به خاطر بی‌عدالتی سیستم فعلی ما به خصوص در شهرهای کوچک و دادگاه‌ها و پلیس‌ها انتظار بدترین رفatarها را داشته و امید به بهترین‌ها را دارم».

۲- یافته‌ها و بحث‌ها: بررسی با و کلا

و کلایی که پرسش‌نامه ما را تکمیل کردند، شاهد تعیض سیستم عدالت کیفری علیه افراد تراجنسیتی به روش‌های مختلف بودند و چندین استراتژی را پیشنهاد دادند که به اعتقاد آن‌ها به حل این مشکل کمک خواهد کرد. پاسخ‌های آن‌ها به سه مسئله اصلی مربوط می‌شد: روش‌هایی که حرفه و کالت می‌تواند رفtar خود را با افراد تراجنسیتی بهبود بخشد، تجربه افراد تراجنسیتی در بازداشت و روش‌هایی که بخش خدمات اجتماعی می‌تواند نیازهای مردم را بهتر برآورده کند. در این بخش هر یک از این مسائل را به نوبت بررسی می‌کنیم.

چگونه حرفه و کالت می‌تواند طرز رفtar با افراد تراجنسیتی را بهبود بخشد؟ شرکت کننده‌گان دیدگاه‌های متفاوتی را در مورد این که حرفه و کالت تا چه حد افراد تراجنسیتی را در کمک می‌کند و با آن‌ها به خوبی رفtar می‌کند، گزارش کردند. تنها هجده درصد از شرکت کننده‌گان حرفه و کالت را فوق العاده یا بسیار همسو برای افراد تراجنسیتی توصیف کردند و هشتاد و دو درصد باقی مانده این حرفه را تا حدودی مفید دانستند. دیدگاه‌های شرکت کننده‌گان در مورد دانش و کلا در مورد افراد تراجنسیتی مشابه بود، دو شرکت کننده حرفه و کالت را بسیار آگاه و اثربخش توصیف می‌کردند، شائزده نفر به طور متوسط و چهار نفر به طور کامل ناآگاه ارزیابی کردند. در محیط‌های حرفه‌ای، بیشتر شرکت کننده‌گان گزارش دادند که شاهد نگرش‌های منفی، کلیشه‌ها و باورهای نادرست در مورد افراد مختلف جنسیتی و تراجنسیتی، تعصب یا تعیض و ناباوری یا خوارپنداری در خطاب نمودن ضمایر یا هویت جنسیتی هستند. یکی از سوالات ما از شرکت کننده‌گان این بود که حوزه‌هایی را پیشنهاد دهند که در آن‌ها و کلا بتوانند رفtar حرفه‌ای حقوقی با افراد تراجنسیتی را بهبود بخشدند. در پاسخ به این سوال، شرکت کننده‌گان سه نوع از مشکلات را شناسایی کردند. بسیاری از شرکت کننده‌گان گفتند که اغلب و کلانمی دانند که چگونه با افراد تراجنسیتی صحبت کنند یا در مورد آن‌ها بحث کنند یا آداب اولیه مانند استفاده از ادبیات

محترمانه و اسامی و ضمایر صحیح را انجام دهن. همان طور که یک شرکت کننده نوشه است: اغلب محیط‌های کاری حقوقی نمی‌دانند چگونه نیازهای یک عضو یا مشتری را برآورده کنند و در آموزش، سیاست‌ها یا تسهیلاتی برای تطبیق مناسب قرار نداده‌اند. یکی دیگر از شرکت کنندگان به این نکته اشاره کرد که وکلا باید در ک کنند که چگونه جنبه‌های دیگر شخصیت یک مشتری ممکن است با هویت جنسیتی آن‌ها تداخل پیدا کند و نوشت که به عنوان یک شخصیت بومی، فرهنگ من به اندازه هویت من مهم است و من به احتمال زیاد خودم را به عنوان یک ترنس بومی توصیف می‌کنم نه فقط ترنس.

دوم، شرکت کنندگان پیشنهاد کردند که وکلا باید در ک بهتری داشته باشند و بدانند که چگونه به نیازها و آسیب‌پذیری‌های منحصر به فرد افراد تراجنسیتی در تعامل با سیستم عدالت کیفری پاسخ دهن. یکی از شرکت کنندگان به صراحة نوشت که آن‌ها (شرکت کنندگان) ادعا نمی‌کنند که مسائل را به اندازه کافی خوب در ک می‌کنند تا نگرانی‌های مردم تراجنسیتی در برخورد با وکلا را در ک کنند. یکی دیگر از شرکت کنندگان پیشنهاد کرد که وکلا، به طور کلی، نیاز به آگاهی بیشتر از مسائلی دارند که افراد تراجنسیتی با آن‌ها مواجه هستند و تقاضع آن‌ها با عدالت کیفری است. بسیاری از شرکت کنندگان پیشنهاد کردند که آموزش و فرهنگ‌سازی بهتر می‌تواند این مشکل را حل کند. برخی از شرکت کنندگان اشاره کردند که وکلا باید سطح اطلاعات خود را ارتقاء دهن، در حالی که دیگران خواستار برنامه‌های آموزشی اختصاصی برای بهبود دانش و عملکرد حرفه‌ای در مورد افراد تراجنسیتی شدند. به عنوان مثال یکی از شرکت کنندگان نوشه است که باید آموزش‌های بیشتری برای پلیس در رابطه با هویت جنسیتی و مسائل خاصی که افراد مختلف با آن مواجه هستند، وجود داشته باشد. با این حال، برخی از شرکت کنندگان این سوال را مطرح کردند که آیا آموزش بیشتر یا بهتر می‌تواند این مشکل را حل کند یا خیر، با اشاره به این که افراد آموزش خوبی دارند اما نگرش‌ها اغلب چالش برانگیز هستند.

سایر شرکت کنندگان تغییرات رسمی و رویه‌ای را پیشنهاد کردند که افرادی که در سیستم عدالت کیفری کار می‌کنند را ملزم به استفاده از اسامی و ضمایر صحیح افراد تراجنسیتی می‌کنند. به عنوان مثال، یکی از شرکت کنندگان توصیه کرد که پلیس [نباشد] جنسیت زمان تولد را در فرم‌های تحقیق پلیس تعیین کند و پرونده‌های دادگاه نشان‌دهنده هویت جنسیتی است و نه جنسیت تعیین شده در مدارک هویتی. برخی دیگر پیشنهاد کردند که باید روش‌هایی برای اطمینان از اجرای واضح ضمایر مناسب برای مخاطب فراردادن مراجعین و نماینده‌گان قانونی در دادگاه وجود داشته باشد و همچنین فرآیندی برای اطمینان از

این که وکلا بتوانند سازمان‌های دیگر (مانند پلیس و دادگاه) را در هنگام مشاهده رفتار تعییض آمیز (مانند پلیس که مراجعین را به گفتمان معرفی و خطاب می‌کند) گزارش کنند. در نهایت، یکی دیگر از شرکت‌کنندگان پیشنهاد کرد که سیستم عدالت کیفری باید برای رسیدگی به افرادی که به عنوان غیرهمجنس گرا شناخته می‌شوند، اقداماتی را انجام دهد و اشاره کرد که در حال حاضر، دادگاه تنها اجازه می‌دهد که طرفین به عنوان آقا و خانم شناخته شوند.

شرکت‌کنندگان همچنین نیاز به دیگر تغییرات ساختاری و سیستمی برای حمایت از افراد تراجنسیتی در سیستم عدالت کیفری را اعلام کردند. برخی از شرکت‌کنندگان بر نیاز وکلا به دسترسی به مستندات و منابع بهتر برای کمک به آن‌ها برای دفاع بهتر از افراد تراجنسیتی در سیستم تأکید کردند. به عنوان مثال یکی از شرکت‌کنندگان نوشت که آن‌ها می‌خواهند مطالب و ذخیره بیشتری از منابع برای تقویت موضوع جنایی از نظر درمانی در دسترس داشته باشند تا بتوانند به مقاضیان خدمات مناسب ارائه نمایند. شرکت‌کنندگان متعددی گسترش خدمات هدفمند درون‌سازمانی مانند مددکاران رابط دگرباش یا حمایت دادگستری برای کمک به مشتریان تراجنسیتی را مؤثر دانستند. چندین شرکت‌کننده نیز زمان بیشتر برای مطالعه پرونده در دادگاه را برای حمایت از افراد تراجنسیتی در زمینه‌های کیفری، حیاتی دانستند. به عنوان مثال یکی از شرکت‌کنندگان نوشتند که قاضی بهتر است به اندازه کافی وقت بگذارد حتی اگر فرد تراجنسیتی، مجرم باشد.

۳- تجربیات نامطلوب افراد تراجنسیتی در بازداشت

همه به جز یک شرکت‌کننده گزارش دادند که آن‌ها بر این باور بودند که موکل شان به دلیل هویت جنسیتی در زندان مورد بدرفتاری قرار گرفته است. شرکت‌کنندگان در پاسخ به سوالی که از شرکت‌کنندگان می‌خواست هر گونه تجربه نامطلوبی را که موکل تراجنسیتی آن‌ها به دلیل هویت جنسیتی در بازداشت تجربه کرده بود، شرح دهنده، طیف وسیعی از روش‌هایی را شرح دادند که در آن‌ها سیستم عدالت کیفری به افراد تراجنسیتی آسیب می‌رساند یا آن‌ها را در برابر سوءاستفاده آسیب‌پذیر می‌کند. چندین شرکت‌کننده مستقیماً به روش‌هایی اشاره کردند که ممکن بود برای محافظت از افراد تراجنسیتی در برابر آسیب یا کاهش آسیب‌پذیری آن‌ها در برابر آسیب پیاده‌سازی شده باشد اما اثر عکس داشت. به طور خاص، شرکت‌کنندگان مکرراً به استفاده از ایزو لایسیون برای اطمینان از این‌نی افراد تراجنسیتی در زمینه‌های کاری اشاره کردند. یکی از شرکت‌کنندگان نوشت که موکلان آن‌ها اغلب برای

منافع خود تحت حفاظت قرار می‌گیرند اما اشاره کرد که این انزوا می‌تواند بر سلامت روانی آن‌ها تأثیر بگذارد. نگهداری در بازداشت و در نتیجه عدم حضور در دادگاه می‌تواند مضر باشد؛ زیرا مانع دسترسی مناسب به وکیل برای ارائه معاوضت و مطالعه پرونده و تنظیم لوایح دفاعی عليه آن‌ها می‌شود. علاوه بر این، در صورتی که رسیدگی نیاز به تعویق داشته باشد، می‌تواند روند دادرسی را به تأخیر بیندازد، در نتیجه زمان بازداشت فرد را افزایش دهد، آن‌ها را از دسترسی به خدمات محروم کند، به طور بالقوه اشتغال یا مسکن را به خطر بیندازد و احتمال تمدید قرار بازداشت موقت را افزایش دهد. همه این عوامل می‌توانند نگرانی‌های سلامت روان را تشديد کنند.

بسیاری از شرکت‌کنندگان اشاره کردند که افراد زندانی تراجنسیتی اغلب توسط دیگر زندانیان و کارکنان زندان مورد آزار و اذیت یا حمله قرار می‌گیرند. برخی از شرکت‌کنندگان گزارش داده‌اند که موکلان آن‌ها مورد آزار کلامی قرار گرفته‌اند، برای مثال نوشته‌اند موکلان آن‌ها به دلیل هویت جنسیتی مورد آزار و اذیت قرار گرفته‌اند، برخوردهای شدیدی را از سوی مقامات زندان تحمل کرده‌اند، یا به الفاظ تراجنسیتی و توهین آمیز و... به طور منظم مورد آزار و اذیت قرار گرفته‌اند. برخی دیگر گزارش داده‌اند که موکلان آن‌ها در حین حبس مورد آزار و اذیت قرار گرفته‌اند، آن‌ها با افراد شروری در مدد کاری اجتماعی (ماموران واحد اصلاح و تربیت) مواجه شده‌اند یا این که از نظر جسمی و روانی هم توسط کارکنان زندان و هم توسط سایر زندانیان مورد آزار و اذیت قرار گرفته‌اند. بسیاری از شرکت‌کنندگان آزار و اذیتی که افراد در حین حبس تجربه می‌کنند را از نوع جنسی دانسته و معتقد بودند توسط زندانیان و کارکنان زندان انجام می‌شود. یکی از شرکت‌کنندگان نوشت که موکلش مورد آزار و اذیت و تجاوز (از جمله تجاوز جنسی) زندانیان دیگر و کارکنان زندان قرار گرفته است. چندین شرکت‌کننده دیگر نیز گزارش دادند که موکلان آن‌ها در حین بازداشت در زندان‌های مردان بزرگ‌سال مورد تجاوز قرار گرفته‌اند. یکی از آن‌ها توضیح داد که یکی از موکلاتش به عنوان جایزه مسابقات بیلیارد زندانیان پیشنهاد شده و مورد تجاوز قرار گرفته است.

عوامل متعددی آسیب‌های تجربه شده توسط افراد زندانی تراجنسیتی را تشید می‌کند. به عنوان مثال، شرکت‌کنندگان اغلب اشاره می‌کردند که کارکنان زندان یا درک نمی‌کنند یا علیرغم شیوع این آسیب‌ها، واکنش مناسبی نشان نمی‌دهند. شرکت‌کنندگان اغلب گزارش می‌دادند که وقتی قربانیان این آسیب‌ها را به گوش آن‌ها می‌رسانند، کارکنان واکنشی نشان نمی‌دادند. به عنوان مثال، یکی از

شرکت کنندگان نوشت که آزار و اذیت و ضرب و شتم اغلب توسط کارکنان زندان کم اهمیت یا نادیده گرفته شده است. در واقع، شرکت کنندگانی که مشتری او به عنوان جایزه معرفی شده بود، اضافه کرد که به این موکل گفته شده بود که در زمان گزارش حادثه، از آن گذشت کند. در موارد دیگر، کارکنان زندان با عدم اتخاذ تدابیری برای تضمین امنیت خود علیرغم افزایش خطر قربانی شدن، افراد تراجنسیتی را در معرض خطر خشونت قرار دادند. به عنوان مثال، یکی از شرکت کنندگان گزارش داد که مشتریان تراجنسیتی آنها به دلیل افزایش خطر خشونت ناشی از ترنس بودن، به جای سلوال‌های تک سلوالی در سلوال‌های دوتا یا سه نفره قرار داده شده‌اند. به گفته شرکت کنندگان، این عدم امنیت علاوه بر خود آسیب، سلامت موکلان آنها را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. یکی از شرکت کنندگان نوشت که موکلش نمی‌خوابد چون از اتفاقی که برای او خواهد افتاد وحشت دارد. این مشکل مختص زندان‌های مردان نبود. یکی از شرکت کنندگان نوشت که در حالی که موکل آنها در نهایت توانست به [زندان زنان] منتقل شود، پس از ورود، احساس کردند که توسط جمعیت زندان پذیرفته نشده است.

شرکت کنندگان همچنین شیوه‌های مختلف شناخت نادرست را به عنوان ابزاری که توسط آن، سیستم عدالت کیفری به افراد تراجنسیتی آسیب می‌رساند، شناسایی کردند. اینها اقداماتی بودند که هویت جنسیتی افراد تراجنسیتی را رد یا باطل می‌کردند یا از حمایت از راههای افراد تراجنسیتی برای تأیید یا بیان هویت جنسیتی آنها خودداری می‌کردند. در این رابطه بارها به سوءجنسیت و بدنامی اشاره شده است. اغلب این اعمال در برخوردهای بین فردی نمود پیدا می‌کنند. یکی از شرکت کنندگان نوشت که «موکلان هر روز در زندان مورد سوءجنسیت قرار می‌گیرند و شخصیت‌شان تخریب می‌شود». یکی دیگر از شرکت کنندگان تجربیات یکی از مشتریان خود را بازگو کرد (خواهری (خانم جلسه‌ای) که مراسم زنانه را در محله‌اش برگزار می‌کرد) که «در زندان مردانه قرار گرفته بود» که در آنجا کارکنان زندان، او را به نام قبلی اش صدا می‌زدند و به او به عنوان مذکور اشاره می‌کردند.

در اسناد رسمی و مکاتبه‌ای نیز افراد تراجنسیتی به رسمیت شناخته نمی‌شوند. یکی از شرکت کنندگان نوشت که موکلش در معرض ارجاع مداوم به جنسیت اشتباه در اسناد رسمی قرار گرفته است. یکی دیگر از شرکت کنندگان اشاره کرد که نهادهای دولتی نامه‌هایی را به نام قبلی آنها می‌فرستد و به آنها اجازه نمی‌دهد تا برای تغییر نام خود به اداره ثبت احوال مراجعه کنند. یکی از شرکت کنندگان خاطرنشان کرد که سیستم عدالت کیفری و کلای تراجنسیتی را نیز در معرض این گونه آسیب‌ها قرار می‌دهد. یکی از

شرکت کنندگان با نوشتن در مورد تجربه شخصی خود به عنوان یک وکیل، اظهار داشت: «پس از عمل جراحی، توسط یک قاضی در حالی که در دادگاه تجدیدنظر با دامن، بلوز، ژاکت و کفش پاشنه بلند نشسته بودم، مرد خطاب شدم. علاوه بر این، یک قاضی به من گفت که برای ایجاد یک زن بیشتر از عمل جراحی لازم است و صرف انجام عمل جراحی به انسان شخصیت زنانه نمی‌بخشد».

شرکت کنندگان گزارش دادند که سیستم عدالت کیفری به مشتریان تراجنسیتی خود در بازداشت، از طریق عدم ارائه مراقبت‌های جنسیتی آسیب رسانده بود. برای مثال، چندین شرکت کنندگان گفتند که مشتریان شان از دسترسی به درمان جایگزینی هورمونی محروم شده‌اند یا «نسخه‌های درمانی آن‌ها توسط کادر حراست کنترل شده است، نه دکتر خودشان». یکی از شرکت کنندگان گزارش داد که بیماران مبتلا به این بیماری در دسترسی به درمان روان‌شناسخی دچار مشکل شده‌اند و برخی از آن‌ها پیش از دریافت مراقبت‌های پزشکی مناسب (از جمله درمان جایگزینی هورمون و مشاوره) چندین سال در زندان بوده‌اند. سایر شرکت کنندگان عدم ارائه لباس‌های مناسب جنسیتی و محصولات مراقبت شخصی را بخش مهمی از این بی‌توجهی می‌دانستند.

۴- افراد تراجنسیتی در سیاست تقینی ایران

طبق اصل سی و هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اصل بر برائت است و هیچ کس از نظر قانون مجرم شناخته نمی‌شود، مگر این که جرم او در دادگاه صالح ثابت گردد. اثر ماده ۲ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ که ناظر بر اصل قانونی بودن جرم و مجازات است نیز همانا اصل برائت می‌باشد. قانون‌گذار کیفری ایران در ماده ۱۴۷ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ سن بلوغ را به عنوان سن تحمیل مسولیت کیفری برای دختر و پسر تعیین نموده است. همچنین ارتکاب برخی جرایم حدی از جمله زنا، لواط و... مستلزم مشخص بودن هویت جنسی زوج کیفری می‌باشد و یا در تعیین کیفر قصاص برای مرتکب تساوی در جنسیت بزهکار و بزه دیده از جمله شرایط اجرای حکم قصاص نفس و حتی عضو می‌باشد. قانون‌گذار ایران صرفاً در ماده ۵۵۱ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ اقدام به تعیین دیه برای افراد خنثاً که به نحوی هویت جنسی آن‌ها معلوم نیست، نموده بدون این که نحوه تعیین جنسیت این افراد را مشخص کند. با توجه به رویکرد سیاست جنایی تقینی و قضایی ایران در قبال بزهکاری افراد تراجنسیتی، به نظر می‌رسد، بزهکاری این طیف افراد موردنظر و دغدغه سیاست‌گذاران کیفری نبوده است در حالی که با دقت در عوامل مؤثر بر بزهکاری و بزه دیدگی از جانب این اشخاص، چنین به نظر می‌رسد که علاوه بر

اقدامات کنشی از طریق فعالیت‌های پیشگیرانه در دو سطح انحراف و جرم، اراده قانون‌گذار و اتخاذ شیوه‌های واکنشی به منظور مبارزه با بزهکاری با آثار بازدارندگی جرم و بازپذیری اجتماعی بزهکاران و نیز پیش‌بینی حقوق مخصوصه آن‌ها در قانون آین دادرسی کیفری بیش از پیش مورد نیاز است و ضرورت آن احساس می‌شود. علاوه بر آن، در سطح قضایی کشور دچار خلاً و ناکارآمدی بسیار به واسطه عدم برخورداری از سازوکارهای لازم و نیز آموزش قضاط و مسئولین اجرایی در سطح دادسرای، دادگاه، زندان‌ها، بازداشتگاه‌ها و سایر مراکز ذیربیط است که دلیل آن در وهله اول نشست گرفته از خلاء قانونی و پس از آن، نادیده گرفتن حقوق این اشخاص و عدم توجه به موقعیت آن‌ها در آین‌نامه و دستورالعمل‌های داخلی قوه قضاییه است.

نتیجه

این مقاله یافته‌هایی را در مورد تجربیات افراد تراجنسیتی در مواجهه با فرهنگ حاکم بر سیستم عدالت کیفری و بینش و کلایی که با افراد تراجنسیتی در آن سیستم کار می‌کنند، ارائه کرده است. بسیاری از جنبه‌های سیاست و عملکرد عدالت کیفری به دلیل پیامدهای نامطلوب آن‌ها برای افراد تراجنسیتی نیاز به توجه، تحقیق و اصلاح فوری دارند. زندان‌ها، مکان‌هایی هستند که افراد تراجنسیتی در آن‌ها بی‌توجهی، سوءاستفاده و دیگر اشکال آسیب را تجربه کرده‌اند. شرکت کنندگان تراجنسیتی و کارکنان سیستم عدالت کیفری، بر نیاز به آموزش و ارائه مطالب آموزشی فراتر در ارتباط با نیازها و آسیب‌پذیری‌های منحصر به فرد افراد تراجنسیتی در تعامل با سیستم عدالت کیفری تأکید می‌کنند. شرکت کنندگان همچنین تأکید دارند که علاوه بر آموزش‌های صحیح‌تر، متخصصان حقوق کیفری باید نگرش‌های نامطلوب در مورد افراد تراجنسیتی را به چالش بکشند، در تعامل با افراد تراجنسیتی با تجربه‌تر شوند و نسبت به تجربیات خاص و الزامات خدماتی آن‌ها آگاه‌تر و حساس‌تر شوند.

یافته‌های ما جامع نیستند، اما مشکلات قابل توجهی را در فرهنگ کیفری در برخورد با تنوع جنسیتی نشان داده‌اند. با توجه به این که این موضوع به طور قابل توجهی کمتر مورد مطالعه قرار گرفته است، امیدواریم یافته‌های ما انگیزه تحقیقات بیشتر در مورد مسائلی که شناسایی کرده‌ایم را فراهم کند. شدت و میزان آسیبی که افراد در محیط‌های کیفری تجربه می‌کنند، نیاز به اصلاح جامع استراتژی‌ها را ضروری می‌سازد. به این منظور، به عنوان بخشی از همکاری ما، سیستم عدالت کیفری از یافته‌های تحقیقاتی ما برای توسعه مواد آموزشی برای متخصصان حقوقی و افسران قضایی استفاده خواهد کرد. یافته‌های ما همچنین

اساس یک کتابچه راهنمای منتشر شده را تشکیل خواهد داد که به سمت مخصوصانی هدایت می‌شود که متهم تراجنسیتی را نمایندگی یا تحت پیگرد قانونی قرار می‌دهند. این منابع و در نتیجه تحقیقاتی که به آنها اطلاع‌رسانی می‌کند، باید آگاهی را در میان حرفه حقوقی در مورد مسائلی که باید در هنگام نمایندگی از مراجعان تراجنسیتی در نظر گرفته شود، افزایش دهد، از جمله این که چگونه باید به پرونده مراجع در دادگاه رسیدگی شود، چه دستورالعمل‌هایی باید تنظیم شود و چه مطالب حمایتی باید در مورد رسیک‌های یک فرد در بازداشت و در مورد سابقه شخصی او به دست آید.

با این حال، این برنامه‌ها باید بهشدت تقویت و گسترش یابند تا به این هدف برسند. آن‌ها در فرم فعلی خود یا به بیشتر مسائل مطرح شده در این مقاله نمی‌پردازنند یا این کار را به اندازه کافی انجام نمی‌دهند. به بیان واضح‌تر، اقدامات فعلی برای محافظت از افراد تراجنسیتی در برابر سیستم عدالت کیفری و آسیب‌های مرتبط با آن، وعده و وعید نخواهند داد. در نتیجه، سیستم عدالت کیفری به آسیب‌رساندن به افراد تراجنسیتی به هر روشهی که ما توصیف کردیم ادامه خواهد داد تا زمانی که به طور جامع عوامل دخیل در ایجاد این آسیب‌ها را درمان کند. تسریع در انجام تحقیقات و اصلاحات و همچنین تلاش برای اطمینان از این که این اصلاحات در عمل منعکس می‌شوند، برای انجام این کار ضروری است.

ملاحظات اخلاقی: موارد مربوط به اخلاق در پژوهش و نیز امانتداری در استناد به متون و ارجاعات مقاله تماماً رعایت گردیده است.

تعارض منافع: تعارض منافع در این مقاله وجود ندارد.

تأمین اعتبار پژوهش: این پژوهش بدون تأمین اعتبار مالی نگارش یافته است.

منابع

فارسی

- جواهری، فاطمه و حسین‌زاده کاسمانی، مرتضی، ۱۳۹۱، پیامدهای اجتماعی اختلال هویت جنسی: سرمایه اجتماعی و کیفیت زندگی تغیر جنس خواهان در ایران، *مجله مطالعات اجتماعی ایران*، شماره ۳.
- فرهمند، مهناز و دانافر، فاطمه، ۱۳۹۶، تحلیل مشکلات فردی- اجتماعی تراجنسی‌ها، *فصلنامه مطالعات و تحقیقات اجتماعی ایران*، شماره ۴.
- کاهانی، علیرضا و فخری شجاعی، پیمان، ۱۳۸۱، *اختلال هویت جنسی و دگر جنسیت جوها*، چاپ

اول، تهران، انتشارات تیمورزاده.

- مایر، کلیف و رابرتسون، کلیف، ۱۳۹۵، *جرم خشونت بار (مطالعه عوامل و نگرانی‌های آن)*، ترجمه محمد جوان‌بخت، چاپ اول، تهران، انتشارات مجد.

لاتین

- Benson K, 2020, What's in a pronoun? The ungovernability and misgendering of Trans Native kids in juvenile justice in Washington State. *Journal of Homosexuality* 67 (12).
- Dario LM, Fradella HF, Verhagen M and Parry MM, 2020, Assessing LGBT people's perceptions of police legitimacy. *Journal of Homosexuality* 67 (7).
- Dempsey D, Parkinson S, Andrews C and McNair R, 2020, Family relationships and LGB first homelessness in Australia: What do we know and where should we go? *Journal of Sociology* 56 (4).
- Dwyer A, Ball M, Lee M, Crofts T and Bond C, 2020, Barriers stopping LGBTI people from accessing LGBTI police liaison officers: Analysing interviews with community and police. *Criminal Justice Studies* 33 (3).
- Goldenberg T, Jadwin-Cakmak L and Harper GW, 2018, Intimate partner violence among transgender youth: Associations with intrapersonal and structural factors. *Violence and Gender* 5 (1).
- Griner SB, Vamos CA, Thompson EL, Logan R, Vázquez-Otero C and Daley EM, 2020, The intersection of gender identity and violence: Victimization experienced by transgender college students. *Journal of Interpersonal Violence* 35.
- Hereth J, 2021, Where is the safe haven?, Transgender women's experiences of victimization and help-seeking across the life course, *Feminist Criminology* 16 (4).
- Hill AO, Lyons A, Jones J, McGowan I, Carman M, Parsons M, Power J and Bourne A, 2021, Writing themselves in 4: The health and wellbeing of LGBTQIA+ young people in Australia. Melbourne: Australian Research Centre in Sex, Health and Society.
- Valcore J, Fradella HF, Guadalupe-Diaz X, Ball M, Dwyer A, DeJong C, Walker A, Wodda A and Worthen MGF, 2021, Building an intersectional and trans-inclusive criminology: Responding to the emergence of 'gender critical' perspectives in feminist criminology. *Critical Criminology* 29 (4).
- Van Hout MC, Kewley S and Hillis A, 2020, Contemporary transgender health experience and health situation in prisons: A scoping review of extant published literature (2000–2019). *International Journal of Transgender Health* 21 (3).
- Wilson M, Simpson PL, Butler TG, Richters J, Yap L and Donovan B, 2017, You're a woman, a convenience, a cat, a poof a thing, an idiot: Transgender women negotiating sexual experiences in men's prisons in Australia. *Sexualities* 20 (3).

Legal Civilization

No.16- Autumn 2023

The principles of Dealing with Stock Exchange Crimes in Iranian Law

Naser Ghasemi, Mohammad Kamali

Investigating the Credibility and Status of International Arbitration Financing by the Third Party "TPF" in Investment Arbitration

Mohammad Mahdi Asadi

Murder or Abortion of the Fetus; from Jurisprudential Sanctions to Legal Separation

Naser Atabati, Hamid Mostafavy, Saman Ojaghloo Shahabi

An Analysis of the Law of the Use of Weapon in the Principles of Criminal Law

Sayed Vahdat Fakhri, Salar Sadeghi, Davood Alizadeh

Green Criminology and Environmental Crime: Criminology that Matters in the Age of Global Ecological Collapse

Sayed Alireza Mirkamali, Amin Hajivand, Ali Khosh Manzar

Iran's non-adherence to the Berne Convention (in Terms of Literary and Artistic Rights)

Sulmaz Karimi

Sanctioning the Nord Stream 2 Pipeline from the Perspective of International Law

Arash Maleki

Judicial Challenges of Committing Murder by Afghan Nationals and its Solutions

Saeed Ghaedi

An Introduction to Regular Criminal Description Modeling; By Adapting the General Approach to Crimes against Security (Case Study of Moharebeh Crime)

Amin Hajivand, Parvin Asgari, Amin Alizadeh

Guaranteeing Citizens' Rights in the Light of Compliance with the Qualitative Principle of Criminal Laws

Facz Moghbel Bacrz, Javad Naderi ooj Boghzi, Ahmadreza Emchani

The Role of Media in Crime Prevention

Ali Zandi Rad, Abdolvahed Bahmehei

Criminological Attitude towards Transgender Phenomenon in Criminal Justice System

Mohammad Javanbakht, Ali Noormohammazadeh

The Status of Undocumented Real Estate Registration in Iranian Law

Omid Doostbin, Akbar Gholami

Granting Parole to Prisoners in the Criminal Law of Iran and France

Zahra Nazari

The Legality of Invoking the Doctrine of Protection of Nationals Abroad from the Perspective of International Law

Amirabbas Kiani

The Principles of Realizing Judicial Security in Iran's Criminal System

Eraj Morvati

An Exploration of Animal Rights in Islam, Iran's Legal System and International Documents

Abdolhakim Didar

The Effect and Role of Fundamental Rights in Guaranteeing Citizenship Rights

Masoume Heydaari

Eco-crimes and Ecocide at Sea: Toward a New Blue Criminology

Amin Hajivand, Ali Khosh Manzar, Saber Sayari Zuhani

Identifying and Countering Fake News

Marjan Moradi, Kian Biglarbeigi, Sayed Hadi Mahmoudi

Analysis of Article 6 of the Environmental Protection and Improvement Law; Challenges and Solutions

Hossein Khazaci

The Criminal Policy of Crimes against Citizens by the Armed Forces (a Comparative Study in Iran and the United States of America)

Yasser Shakeri